

ekfrasi-yianna grammatopoulou, Athens 2010

Ιανουάριος 2010

Rogelio Araujo

Διευθυντής Μουσείου Μοντέρνας & Σύγχρονης Τέχνης "Can Prunera" de la Ciudad de Soller (Μαγιόρκα, Ισπανία)

'Alcohol 2009-2010'

Η ανάγκη της προσέγγισης του εικαστικού έργου μέσω ενός κειμένου, είναι αναμφίβολα μια υπόθεση δύσκολη και πολλές φορές αναρωτιέμαι εάν είναι απαραίτητη. Πληθώρα σελίδων γράφονται καθημερινά σε όλο τον κόσμο με σκοπό να εξηγήσουν τον λόγο ύπαρξης, αναγκαιότητας και αξίας καλλιτεχνικών εκφράσεων. Από μόνο του εμπεριέχει την παγίδα κατάθεσης απόψεων, που είναι προϊόντα εποχιακών τάσεων, περιχαρακωμένης αισθητικής, ανθρώπων που άλλα λένε-άλλα κάνουν και μέσω αυτής της διαδικασίας στηρίζουν ένα εγώ, επίπλαστο, καιροσκοπικό, διανοοουμενίστικο, ξεχνώντας ότι η προσέγγιση με την τέχνη χρειάζεται ψυχραιμία, βαθειά γνώση, απλότητα και τιμιότητα.

Η ταχύτητα με την οποία τα τελευταία χρόνια παράγονται στρατιές ολόκληρες από καλλιτέχνες, η παράμετρος που αφορά το εμπόριο της τέχνης με ανθρώπους που αντιμετωπίζουν το καλλιτεχνικό έργο σαν μετοχές ενός ιδιότυπου πλην όμως σαφούς χρηματιστηρίου, με μοναδικό σκοπό το οικονομικό κέρδος και μόνο, είναι πράγμα υπαρκτό και για πολλούς, θεμιτό σε μια ελεύθερη κοινωνία *ενηλίκων*.

Βασιζόμενο το εμπόριο αυτό, στην ονομαστική υπεραξία, η οποία σε συγκεκριμένες χρονικές και συγκυριακές περιόδους αποφέρει μεγάλα οικονομικά κέρδη, πρεστίτζ και συμμετοχή σε μία κοινωνικο-πνευματική ελίτ, αυτισμού και αλληλεξάρτησης, αναρωτιέμαι πόση δύναμη κρύβει τελικά η ημιμάθεια και ο καιροσκοπισμός, στους περιβάλλοντες και συμμετέχοντες του εμπορίου της τέχνης.

Οι άνθρωποι αυτοί είναι πρωτίστως οι καλλιτέχνες που βιάζονται και θαμπώνονται στην θέα των χρημάτων και της κατά την γνώμη μου, με ημερομηνία λήξης αντιμετώπισής τους ως πνευματικούς ταγούς και τους κατατάσσω στον χώρο του εμπορίου από την στιγμή που στα έργα τους αναρτούν τιμή.

Οι γκαλερίστες δευτερευόντως, που σε μεγάλο βαθμό δεν αγαπούν την τέχνη αλλά τους καλλιτέχνες-αγωγούς κερδών, και τέλος οι επιμελητές και κριτικοί όπου με μικρή συμμετοχή τους σε αυτό που λέμε σπουδή, με βιασύνη και επιπολαιότητα περιοδικού ποικίλης ύλης και μόδας, επιχειρηματολογία αλληλοσυγκρουόμενων, αντιφατικών, δυσνόητων και ανόητων θεωρημάτων, δημιουργούν ένα κοινό, που αρχίζει να τους μοιάζει ακόμα και στην εξωτερική τους εμφάνιση.

Την διαδρομή του Βασίλη Καρακατσάνη την γνωρίζω αρκετά καλά. Ανήκει στην γενιά των καλλιτεχνών που μεγάλωσαν και άρχισαν να δημιουργούν στην μεταβατική περίοδο της δεκαετίας 80-90. Η ζωγραφική του

(Bags 85) (*1)

(Cities 85) (*2)

(Houses 1, 88) (*3)

(Clothes 90) (*4)

(Carpets 91) (*5)

είναι με συνέπεια και συνέχεια προϊόν αυτόνομης και αυτοδύναμης πνευματικής έρευνας, με τα χαρακτηριστικά που αναφέρω πιο πάνω.

Βαθειά γνώση, απλότητα και τιμιότητα. Και το προσδιορίζω βλέποντας την αφομοίωση των επιδράσεων, που εκ των πραγμάτων θα υπήρχαν, να αποκτούν την οντότητα προσωπικής πρότασης, μέσα από θεματολογίες που θυμίζουν πράξεις θεατρικού έργου, απόλυτα ανθρωποκεντρικών, επώδυνων, τις οποίες αγγίζει εικαστικά με τρόπο σαφή, απλό, λεπταίσθητο, σε συνέχειες.

Όλα τα χρόνια που ζωγραφίζει, είναι σαν να παρατηρεί και να καταγράφει από κάποια απόσταση την ζωή μας, ενώ το προκλητικό είναι, η απόλυτη συμμετοχή του στα δρώμενα, η συνενοχή του θα έλεγα.

Μου θυμίζει τα μικρά παιδιά τα οποία με ευφράδεια, γλαφυρότητα και σαρδόνιο χαμόγελο, εξηγούν στους γονείς την φάρσα που έγινε στο σχολείο σε βάρος του δασκάλου από τους συμμαθητές τους, αποφεύγοντας βέβαια να πουν ότι ήσαν οι πρωταγωνιστές του επεισοδίου.

Η βιωματική σχέση με τα θέματα που καταπιάνεται, είναι εμφανής. Μια φετιχιστική σχέση με την ζωή που διαδραματίζεται σε αστικό τοπίο.

(Bags 1985, *Galerie Artio, Αθήνα*)(*1) (Cities 1985, *Galería Joan Oliver Maneu, Πάλα ντε Μαγιόρκα*)(*2) (Houses 1, 1988 *Galerie Gisela Bollhagen, Βρέμη & Galerie Meissner, Αμβούργο*)(*3) (Clothes 1990, *To Τρίτο Μάτι, Αθήνα & Galleria Fontanella Borghese, Ρώμη*)(*4) (Carpets 1991, *Galerie Titanium, Αθήνα*)(*5) (Flags 1992, *Vicky Dracos Contemporary Art, Αθήνα & Gloria Gallery, Λευκωσία*)(*6) (Party 1995/1996, *Kreonidis Art Galleries, Αθήνα & Θεσσαλονίκη*)(*7) (Sarong 1997/1998, *Espace Kreonidis, Αθήνα*)(*8) (Urban Materials 2005, *Galerie Zita-Mi, Θεσσαλονίκη & Astrolavos Art Galleries, Αθήνα*)(*9) (Urban Behaviours 2007/2008, *ekfrasi-yianna grammatoroulou, Αθήνα & Morfi Gallery, Λεμεσός*)(*10) & (Alcohol 2009/2010, *ekfrasi-yianna grammatoroulou, Αθήνα*)(*11).

Στην τελευταία του δουλειά με τίτλο 'Alcohol' και με κορμό την παράθεση συγκεκριμένων ποτών, σαν αφορμή για την χαρτογράφηση και στοιχειοθέτηση του σχήματος των ποτηριών, πράγμα που για τους γνώστες και ζώντες ιδιαίτερα την νύχτα είναι η ουσία και η τελετουργία μιας σχέσης ιδιαίτερης και πολλές φορές επώδυνης, δανείζεται στοιχεία από τη γλώσσα της διαφήμισης, της τηλεόρασης και της γιγαντοαφίσας, όπου χωρίς προκαταλήψεις και ηθικοπλαστικές αποχρώσεις σχολιάζει τον ερωτισμό σε μια πρώτη ανάγνωση, πάντα σε αστικό τοπίο, ή καθαρά το σεξ, τις κοινωνικές σχέσεις, το πάθος, την ηθική και γιατί όχι την ακρότητα στην δική μου ανάγνωση. Η ατομικότητα των πρωταγωνιστών, σε αυτό το φανταστικό μπαρ, είναι επίπλαστη, υποκριτική, μέχρι να φτάσουν στο ζητούμενο, που δεν είναι τίποτε άλλο παρά η ερωτική πράξη, σαν λύτρωση.

Καθαρότητα με επίθετες χρωματικές επιφάνειες, σαφήνεια και σιγουριά σε αυτό που κάνει, αναγνωρίσιμος γραφικός χαρακτήρας, δημιουργούν έναν σύγχρονο ρεαλισμό, με σημειώσεις ιδιαίτερης αισθητικής.

Ο Βασίλης Καρακατσάνης κατορθώνει να τοποθετεί τους θεατές στην σκηνή και τους ηθοποιούς στην πλατεία. Με υλικό του την σπιλνή ευμάρεια του δυτικού μας πολιτισμού, δημιουργεί καθρέπτες που τομογραφούν, με σκληρότητα την μοναξιά, τα πάθη και την ανεπάρκειά μας.

Στην τέχνη το να έχεις να πεις είναι δεδομένο, το να μπορείς να πεις είναι το δύσκολο.

Ο Καρακατσάνης μας μιλάει με τον καλύτερο τρόπο και αυτό γιατί ο ίδιος, σαρδόνια εναλλάσσεται ανάμεσα στην σκηνή και την πλατεία.

(Flags 92) (*6)

(Party 95/96) (*7)

(Sarong 97/98) (*8)

(Urban Materials 05) (*9)

(Urban Behaviours 07/08) (*10)

(Alcohol 09/10) (*11)